

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOSCIAŃSKI

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 12 i pół do 2.00 po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9-5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2.00.

Cena numeru 10 groszy

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 5.06-70

DYREKCJA — 2.20-13

ADMINISTRACJA — 5.13-80

DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe

Urząd Pocztowy Warszawa i Kartoteka N. 117

Cena numeru 10 groszy

Warunki prenumeraty w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, bez odnoszenia zł. 2.20 na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.

Oddziały: „GAZETA ROBOTNICZA” Katowice, ul. Teatralna 12. „ŁÓDZIANIN” Łódź, Al. Kościuszki 29. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI” Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64.
„NAPRZÓD” Kraków, ul. Św. Tomasza 11-a. „ROBOTNIK RABOMSKI” Radom, ul. Kelle-Krauz 1. „ROBOTNIK POZNAŃSKO-POMORSKI” Poznań, ul. Ströma 24.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie.

Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Zacięte walki w Hiszpanii

Rządowe samoloty zbombardowały Segovię

MADRYT, 18.7 (PAT). Komunikat ministerium Obrony głosi: Na froncie środkowym przeciwnik gwałtownie nacierał na zdobyte ostatnio stanowiska 18-go korpusu, lecz uderzenie zostało odparte z ciężkimi stratami. Radiostacja barcelońska donosi, że samoloty rządowe bombardowały z rana lotnisko w okolicach Segovii, gdzie znajdowało się wiele samolotów. Ta sama eskadra bombardowała następnie koncentrację przeciwnika na tym froncie oraz dworzec kolejowy w Segovii, wyrządzając poważne straty. Na froncie madryckim stracono dwa samoloty powstańcze.

Rząd baskijski przenosi się do Walencji

„Matin” donosi, że Rząd baskijski ma zamiar przenieść się z Santander do Walencji. Prezydent baskijskiej republiki, która obecnie zajęta jest przez wojska gen. Franco, Aguirre udać się ma do Katalonii drogą przez Francję.

Na froncie aragońskim

Korespondent Havasa na froncie aragońskim donosi, że wojska rządowe ponowiły w sobotę natarcie na pozycje powstańcze na wschód od Huesca. Żołnierze trwali 4 godziny, lecz w żadnym miejscu nie udało się przeciwnikowi zbliżyć do linii powstańczych.

Dymisja szefa bezpieczeństwa

WALENCJA, (PAT.) Opublikowano tu dekret, na mocy którego udzielono dymisji szefowi bezpieczeństwa publicznego ppłk. Ortiz de Guterz. Dekret nie wymienia powodów dymisji, ani też nie wyznacza następcy ppłk. Guterz.

Lot prof. Piccarda do stratosfery

ROCHESTER, (Minneapolis) 18.7 (PAT). Prof. Piccard wystartował w niedzielę o godz. 6.00 z rana w obecności 3-tysięcznego tłumu. Skoro balon osiągnął wysokość 175 metrów, wiatr począł go znosić gwałtownie w kierunku wschodnim. Prof. Piccard ustalił łączność radiotelegraficzną z ziemią. O godz. 10.00 prof. Piccard osiągnął wysokość 3 tys. metrów i komunikuje, że wszystko idzie dobrze i że nie zamierza lądować przed wschodem słońca w poniedziałek.

Demonstracja w rocznicę zburzenia Jerozolimy

JEROZOLIMA, (PAT.) W sobotę obchodzono tu rocznicę zburzenia Jerozolimy. Przy ścianie placu zgromadził się tłum, liczący przeszło 10 tys. osób. Manifestacja ta odbyła się w zupełnym porządku, pomimo licznych usiłowań zakłócenia spokoju. Policja ze względów bezpieczeństwa zastosowała zapobiegawcze środki dyscyplinarne zarówno wobec skrajnych działaczy żydowskich, jak i arabskich. Aresztowano też kilku przewódców sionistów - rewizjonistów za rozpowszechnianie odezów na kłaniających Żydów do wszczęcia bezpośrednio akcji przeciw podziałowi Palestyny.

„Sprawa wawelska”

Jutro we wtorek, odbędzie się o g. 16 posiedzenie Sejmu o „sprawie wawelskiej”. Będzie to specjalna sesja nadzwyczajna, zwołana z inicjatywy poselskiej, celem udzielenia p. Prezydentowi Rzeczypospolitej pełnomocnictwa dla załatwienia w drodze rozporządzenia z mocą ustawy „sprawy samowolnego przeniesienia przez ks. metropolitę Sapiechę szczątków Józefa Piłsudskiego”. Załatwienie sprawy wymaga — w myśl poglądów inicjatorów zwołania sesji nadzwyczajnej, „zmian w obowiązujących aktach ustawodawczych”.

Prasa obozu „sanacyjnego” uznała drugie pismo ks. metropolity Sapiechy do p. Prezydenta Rzeczypospolitej za „likwidowanie incydentu”. Pismo to wyraża, jak wiemy, że p. Prezydent Rzeczypospolitej mógł uczuć się dotkniętym rostrzygnięciami ks. metropolity Sapiechy. Liczne organy „piłsudczyków” PRAW-DZIWIYCH nie sądzą jednak, by

Czego żąda rząd japoński

TOKIO, 18.8 (PAT). W niedzielę zebrał się na naradę w sprawie zbadania sytuacji w Chinach północnych minister wojny, marynarki, spraw zagranicznych, spraw wewnętrznych i finansów. W wyniku obrad postanowiono, że Rząd japoński nadal będzie nalegał na wykonanie układu zawartego z władzami lokalnymi. Wszystkie wydane dotychczas przez Japonię zarządze-

Konsolidacja Chin

SZANGHAI, (PAT.) W niedzielę odbyła się narada marsz. Ciang-Kai-Szaka z przedstawicielami życia politycznego, gospodarczego i finansowego. Obrady odbywały się pod znakiem wydarzeń w Chinach północnych i wykazały, że wydłużenie te przyspieszyły proces konsolidacji wewnętrznej w Chinach. Reprezentanci różnych kierunków politycznych zapewnili Rząd centralny o swym poparciu. Dotyczy to nawet niezbyt lojalnych wobec Nankinu guberni: Szechuan - Li - Husianga, prowincji Kwangsi - gen. Li-Tsung Yena, oraz gen. Pai-Czung-Si.

Prasa donosi, że w przemówieniu końcowym marsz. Ciang-Kai-Szek oświadczył, co następuje: „Nie chcę wojny, lecz podejmę ją, jeśli jest to niezbędne”.

Straszliwe skutki wybuchu w prochowni

TOKIO 18.7 (PAT). Agencja Domei donosi, że sobotni wybuch w prochowni Kiang - Pei w pobliżu Czung - Kingu w prowincji Szechuan pociągnął za sobą 110 zabitych, z czego 70 robotników i 40 żołnierzy, oraz ponad 300 rannych.

Przez zbrojenia do pokoju Mowa angielskiego premiera

LONDYN, (PAT.) W sobotę po południu odbyło się w Ormsby Hall koło Middlesborough zebranie, na którym dłuższe przemówienie wygłosił Neville Chamberlain, przedstawiając ostatnie wydarzenia na forum międzynarodowym i określając stanowisko Rządu, Nawiązując do kwestii zbrojeń, premier brytyjski oświadczył, że należy najpierw rozproszyć wzajemne obawy, a wówczas zbrojenia znikną same. Narazie nie możemy — mówił dalej premier — pozostać przy nieuzbrojeni w świecie, uzbrojonym od stóp do głów. Jesteśmy dziś potężniejsi, niż przed rokiem i z każdym dniem potęga nasza rośnie. Czynimy wszystko, by móc oprzeć się wszelkiej napaści. Nasze lotnictwo silniejsze jest od innych. Nasze zbrojenia są gwarancją przeciw wojnie. Ktokolwiek zechciałby się dopuścić agresji, będzie musiał poważnie się zaważać, licząc się z potęgą i możliwościami W. Brytanii w pełni uzbrojonej.

Pomimo obostrzeń

36% robotników włoskich ucieka z Afryki

RZYM, (PAT.) Od stycznia 1935 do 30 kwietnia r. b. skierowano do włoskich posiadłości zamorskich Afryki Wschodniej, Libii i wysp Egejskich 193.526 robotników, z tego do Afryki Wschodniej (Abisynii) 186.110. W tymże okresie czasu powróciło do kraju 70.185 robotników, prawie wyłącznie z Abisynii. Na ogół na liczbę 193.526 ludzi zmarło 1134, to jest 6 pro mille, co, jak podkreśla tutejsza prasa, odpowiada normalnej śmiertelności w sferach robotniczych włoskich.

Na drodze do zjednoczenia związków pracowników państwowych

Przedstawiciele Stow. Urzędników Państwowych, Związku Pracowników Skarbowych, Związku Pracowników Umysłowych Administracji Wojskowej i Związku Niższych Funkcjonariuszów R. P. powzięli jednomyślnie uchwałę, deklarującą gotowość natchmianistowego zastąpienia do rokowań, mających na celu połączenie się wymienionych organizacji w jeden Centralny Związek pracowników państwowych.

Rokowania te są w toku. Omawiana jest kwestia połączenia się na razie na zasadzie zachowania odrębności organizacyjno-resortowej.

Zarząd główny Związku Niż-

szych Funkcjonariuszów Państwowych bierze udział w rokowaniach chwilowo w charakterze obserwatora, nie czując się formalnie uprawnionym do dalszych decyzji w związku ze zbliżającym się walnym zjazdem delegatów tej organizacji. Zarządy Gł. wymienionych organizacji wezwwały ostatnio zarządy okr. i kół powojennych, aby zaniechały wszelkich akcji o charakterze konkurencyjnym, jak również akcji, mogących pośrednio lub bezpośrednio godzić w interesy którejkolwiek z układających się organizacji lub jej oddziałów.

3 śmiertelne ofiary wypadku kolejowego

ESSEN, (PAT.) W niedzielę rano na niezabezpieczonym przejeździe kolejowym na szlaku Dortmund - Wanne - Eickel wpadł pod wagon motorowy mężczyzna i 2 kobiety, ponosząc śmierć na miejscu.

Ukryte niemieckie rezerwy złote

Pół miliarda marek w złocie

(Od naszego londyńskiego korespondenta)

Przy każdej nadarzającej się okazji zapewniał niemiecki minister gospodarki narodowej i prezydent Banku Rzeszy dr. Schacht wierzycieli Niemiec, upominających się o spłatę długów, iż Niemcy, po za wykazanymi w wykazach Banku Rzeszy minimalnymi kwotami złota, żadnych rezerw nie posiadają.

Tak samo często, jak zapewnienia te powtarzane było, tak samo podawane były w wątpliwość. Wątpliwości wszelako nie opierały się na żadnych dowodach.

Ten stan rzeczy uległ zmianie! „Daily Herald“ z dnia 14 b. m. przynosi nie tylko wiadomość o tym, że Niemcy posiadają przeszło pół miliardową rezerwę w złocie, lecz przytacza na to dowody.

Dowody te są bardzo proste. Dokładne sprawdzenie cyfr wywiezionego i przywiezionego do Niemiec złota wykazuje, że w latach poczynających od 1934 r. Niemcy więcej przywieźli złota, aniżeli wywieźli o 400 milionów marek. W wykazach Banku Rzeszy tego złota nie ma.

Do powyższej kwoty doliczyć należy 70 milionów marek złotych rezerw, które banki emisyjne poszczególnych państw związkowych przelały do Banku Rzeszy, a które również w wykazach tego banku nie zostały uwidocznione.

Badania „Daily Herald“u“ dotyczą także źródeł, z których Niemcy otrzymywały złoto. Stwierdzono, że głównym źródłem, skąd Niemcy otrzymywały złoto, była

Rosja, która płaciła złotem za dostawy towarowe, na które w ciągu szeregu lat wydawała zobowiązania długoterminowe.

Pozostałą część dopływu złota Niemcy otrzymały z realizacji zakwestrowanych i spieniężonych zagranicznych papierów wartościowych, będących w posiadaniu niemieckich obywateli. Stało się to na podstawie ustawy z dn. 23 października 1936, która zmusiła jednostki prywatne, jak i przedsiębiorstwa do przelania na rzecz skarbu zagranicznych papierów, jako też wierzycielności posiadanych u zagranicznych dłużników.

Realizacja tych papierów i należności już po większej części nastąpiła. Z wpływów tych większość użyto na zakup złota za granicą. I tu tkwi tajemnica, że od stycznia do maja r. b. nad-

wyżka przywozu złota do Niemiec nad wywozem wynosiła kwotę 122 milionów marek.

Rewelacje „Daily Herald“ są podwójnie sensacyjne. Po pierwsze dowodzą, jak bardzo rację miały te koła gospodarcze, które nie wierzyły hitlerowcom, iż nie mogą płacić długów, ani nawet procentów od tych długów.

Nie mniej interesujące jest, że Niemcy uszczupili przywóz żywności do ostatecznych granic, byle tylko nie uszczuplił rezerw złota.

Wobec powyższego nie ulega najmniejszej wątpliwości, że rezerwy złota mają bardzo doniosły cel. Niewątpliwie przeznaczenie tych rezerw jest służyć Niemcom za skarb wojenny.

ALF EVANS

Francja ceni polskich robotników

„Le Petit Parisien“ ogłasza trzeci z kolei artykuł o cudzoziemcach pracujących we Francji. Pismo domaga się zastosowania planowej polityki w stosunku do tych cudzoziemców, wskazując, że niewielka tylko część z pośród nich przybyła do Francji ze względów politycznych. Pismo wskazuje dalej, że jeżeli Francja oddaje usługi szczególnie górnikom polskim i rolnikom włoskim, dając im pracę u siebie, to równo cześnie ci Włosi i Polacy oddają gospodarce francuskiej usługi nieocenione.

Pismo podkreśla dalej doniosłe znaczenie emigrantów polskich

dla wartości bojowej Francji i przypomina, że Francja znajduje się w okresie t. zw. lat pustych, w których ilość rekrutów jest specjalnie niska. W jednej z gmin na północy Francji w dniu poboru do wojska do komisji przeglądowej stawili się tylko czterech młodych ludzi w wieku poborowym. Wszyscy czterej byli to synowie Polaków, osiadłych we Francji.

Pismo kończy, że jeżeli chodzi o elementy, które dla Francji są bardzo pożądane, to okazywała się ona dla nich nieraz zbyt surowa lub obojętna na ich los.

Decentralizacja Londynu

Jak donosi nasz londyński korespondent, powołana została przez Rząd komisja, która ma opracować i przedstawić Rządowi projekty decentralizacji największego na świecie miasta, jakim jest Londyn.

O co mianowicie chodzi?

Przeszło 10 milionów mieszkańców, a zatem jedna czwarta część ludności Anglii skupiona jest w Londynie i podmiejskich osiedlach Londynu. Południowa część Anglii zyskała sobie nazwę „sypialni Londynu“, ponieważ setki tysięcy londyńczyków musi co dzień przejeżdżać po 50 i więcej kilometrów, aby dostać się do miejsca pracy w stolicy.

Zagadnienia lokomocji są coraz trudniejsze do rozwiązania. Londyńskie metro (kolej podziemna), obsługujące już maksimum swej zdolności przewozowej, główne zaś arterie komunikacyjne centrum miasta, są codziennie całymi godzinami zakorkowane. Trwająca zaś nadal koncentracja w Londynie przedsiębiorstw handlowo-przemysłowych sprawia, że należy oczekiwać tylko pogorszenia się sytuacji, która — jeśli spojrzeć na nią z punktu widzenia gotowości wojennej — przedstawia się zupełnie groźnie.

Oto, co skłoniło Rząd do powołania rzecznej komisji.

Proces o nadużycia w Urzędzie Skarbowym

Doręczony został akt oskarżenia w głośnej sprawie nadużyć w Urzędzie Skarbowym w Poznaniu. Do odpowiedzialności karnej pociągnięto kierownika buchalterii Urzędu Skarbowego w Poznaniu Horosza, którzy sprzeniewierzył 150.000 zł. z wpływów podatkowych. Pieniądze te zużył Horosz na budowę dwóch nowoczesnych domów, które po wykryciu nadużyć obłożone zostały sekwestrem. Horosz stanął przed sądem w m. wrześniu. Do czasu rozprawy sądowej pozostanie on w więzieniu.

Sprawa o zamach petardowy

Doręczony został akt oskarżenia w sprawie zamachu petardowego w okolicach podwarszawskich. W końcu r. ub. podłożono została petarda pod skład apteczny we Włochach. Petarda eksplozowała, wyrządzając poważne szkody właścicielowi składu aptecznego. W wyniku dochodzeń policji pow. warszawskiego ustalono, iż sprawcami zamachu petardowego byli trzej członkowie rozwiązanej przez władze Obozu Narodowo-Radykalnego. Staną oni przed Sądem Okręgowym w m. wrześniu za przynależność do organizacji, której celem pozostaje tajemnicza dla Państwa, i niszczenie cudzego mienia.

Niemcy przemilczały lot sowiecki

Ani prasa niemiecka ani radio nie zawiadomiły społeczeństwa niemieckiego o wspaniałym locie Gromowa i tow. z Moskwy do Kalifornii.

Widocznie wydano rozkaz by o tym nie pisać i nie mówić.

W Anglii zwrócono uwagę na ten

fakt. Przeczekano dzień, by upewnić się, że się ma do czynienia z rozkazem „propagandy“ hitlerowskiej, ale nazajutrz prasa angielska wytknęła hitlerowcom ten szczególny kwiatek „propagandy“.

A. E.

Hitlerowcy w Ameryce Połudn.

Prezydentem Boliwii został Niemiec, 31-letni pułk. Busch, zwany „korsarzem dżungli“ z czasów walk z Paragwajem o Gran Chaco.

Busch był szefem sztabu generalnego i w maju r. b. kierował zamachem stanu, który obalił białego prezydenta wraz z jego rządem.

W Brazylii posel do parlamentu Mercio, przemawiając w Izbie, oświadczył, że Niemcom brazylijskim w Santa Catharina i Rio Gran-

de do Sul rozdano 25 tys. karabinów. Z Berlina przybywają fundusze dla organizacji hitlerowskich, działających pod maską stowarzyszeń sportowych i t. p.

Złotka
WYKWINTNA BIELIZNA
Warszawa, ul. Wierzbowa 11
(Pl. Teatralny)

EXPOSITION INTERNATIONALE

MAJ — LISTOPAD 1937
LICZNE IMPREZY I ZJAZDY ARTYSTYCZNE, NAUKOWE, LITERACKIE I SPORTOWE, INFORMACJI, UDZIAŁA, TOWARZYSTWA, ZEGŁUGI, BIURA PODROŻY I BIURA TURYSTYCZNE.

Znikająca wyspa

Na oceanie Indyjskim na południe od stanu Victoria, należącego do Australii, znajduje się mała wyspa, która co kilka lat znika w falach oceanu, i po upływie pewnego czasu wynurza się znów na powierzchnię. Fenomen ten stwier-

dzono po raz pierwszy w 1928 roku. Od tego czasu wyspa zniknęła już trzykrotnie i trzykrotnie wyrzuciła się z głębi wód. Uczni badają istotę tego niezwykłego zjawiska.

Zakłady pędzone parą z ręki

Od lat już prowadzone są próby doprowadzenia do stanu wrzenia ręki, co byłoby powodem wy-

dobywania się znacznej ilości pary. Próby te musiano przeprowadzać z dużą ostrożnością, ponieważ rękę jest dla organizmu bardzo szkodliwa. Żadne jednak niebezpieczeństwo nie powstrzymało uczonych oraz inżynierów od konstruowania tego rodzaju aparatów badawczych, któreby umożliwiły prowadzenie eksperymentów z jaknajmniejszym niebezpieczeństwem. Po długich próbach doprowadzono już do tego, że poruszono statek za pomocą pary, wydobytej z ręki. Obecnie w Schenectady w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej uruchomiono elektrownię, której maszyną są poruszane parą, wydobyta z ręki. Maszyny, wytwarzające tę parę, dalej przewody, rury wyłotowe — są tak skonstruowane, że wykluczonym jest, aby para, tak dla ludzi, jak i innych istot żyjących, była szkodliwa.

Jakkolwiek rękę, jaka zostanie zużyta w tej elektrowni, pociąganie za sobą duże koszty, nie mniej konstruktorzy twierdzą, że kalkulacja produkcji prądu wypadnie taniej, niż we wszystkich dotychczasowych zakładach elektrycznych. Tak twierdzą Amerykanie. Przyszłość wykaże, ile mają racji i czy wogóle mają rację.

Romantyczna epopea przemytników

Sergiusz Piasecki: Kochanek Wielkiej Niedźwiedzicy. Warszawa, 1937. Tow. Wyd. „Rój“, str. 415.

Co w tej książce zniewała odrazu, to surowa prostota wyrażania się, mówienia prawdy i przedstawiony świat przemytników, będący dla nas czymś egzotycznym, inny od tego, w którym istnieją ustalone normy bytowania, świat przestępców i zbrodni. Posypią się zapewne gromy na wydawców, że dali nam książkę przestępcy, znajdującą się obecnie w najcięższym więzieniu polskim na Świętym Krzyżu, że książka mówi tylko o życiu przemytników, że jest jego — piękną i patetyczną, co każdy uważa — gloryfikacją. Ludzie, uważający siebie za powołanych będą wyniosłe wyrokowali i odrzucali pysznym gestem żywą, gorącą treść bijącą gdzieś za grubymi murami serca głęboko czującego człowieka.

Piasecki został słusznie skazany na piętnaście lat. Był skazany nawet na karę śmierci, ale go ulaskawiono. Melchior Wańkowicz, który zwiędził więzienie świętokrzyskie, tak o nim pisze w przedmowie:

„Po celach, oddzielonych ażurem kraty od korytarzy, których podłoga jest wyfroterowana na glanc (pono więźniowie polerują ją butelkami), stoją na baczności w dwusereg więźniowie.

wie w aresztanckich ubraniach. Te twarze to twarze upiórów... W celach, małych celach, wielkości przeciętnego pokoju, siedzi po kilkunastu więźniów. Sienniki spiętrzone wysoko pod sufit. Nocą nie pozostaje pędzi ziemi. W celi po jakie trzy taburety na kilkunastu ludzi. Reszta... Masa siedemsetkilkudziesięciu więźniów poczyną chodząc po celach, kłapiąc drewnianymi podeszwami chodaków.

Chodzić... Ale jak? Cele są tak ciasne, że chodzenie nie można. Więc wyrobili sobie techniki: ustawiają się w dwa rzędy w celi i chodzą, na komendę się odwracając tak chodząc, rozmawiają lub... myślą. Żaden nie może zmylić kroku, ani wyłamać się na pół rytmu, boby się wszystko splątało.

W którejś z tych cel pisze swoje powieści Piasecki.

Dodajmy do tego opisu: najstraszniejsze warunki higieniczne, od wielu lat towarzystwo tych samych ludzi, ociekające zimną wodą i wilgocią mury, śmierdzący ludzkim łajnem kubel, pożywienie, którego na wolności nawet pies nie dotknie, jednostajny, nużący tryb wypełnienia więziennego regulaminu, pomyje, smród... Już wiele razy żądano zlikwi-

dowania więzienia na Świętym Krzyżu z powodu jego okropnych niehumanitarnych warunków.

W jednej z cel tego więzienia Piasecki napisał porywającą, romantyczną opowieść o Kochanku Wielkiej Niedźwiedzicy — o sobie samym. Niema w tej dziwnej egzotycznej dla nas historii przemytniczego życia nic z więzienia; gdyby nie wstęp, nie wiedzielibyśmy nawet, kto i w jakich warunkach ją napisał. Nie czujemy zapachu ludzkiego łajna, nie czujemy zimna grubych murów, nie wzdrygamy się na myśl o kratkach i strażnikach zamykających więźniów od życia. Przeżywamy natomiast cały czas w lesie, w ogromnym lesie białoruskim, kryjącym w swych gąszczach niedostępne tajemnice, oddychamy świeżym, chłodnym powietrzem, dotykamy kory najrozmaitszych drzew, w jesieni deptamy złote liście, brodzimy w zimnej wodzie rzek i rzeczulek, mokniemy do ostatniej nitki w razie deszczu, w zimie powala nas śnieżna wichura. Nad wszystkim panuje noc. Najczujniejszy słuch i wzrok, nie zwykła ostrożność, aby nie wpaść w zasadzkę lub w ręce nieprzyjaciela, pewne, zdecydowane ruchy, inteligencja i odwaga, nie li cząca się z żadnym niebezpieczeństwem, męstwo i przyjaźń, za które płaci się najwyższą cenę — oto zalety, które posiadać musi graniczny człowiek — przemytnik. Czy nie przypomni się komuś w czasie czytania dzieciństwo? Wzruszaliśmy się wtedy powieściami z ży-

cia Indian, przebywalismy w dzikich, dziewiczych puszczech amerykańskich, poznawaliśmy ich tajemnice, walczyliśmy bohaterko po stronie białych lub po stronie czerwonych. Takim współczesnym, naszym Duchem Puszczy, którym się wzruszamy — już dorosli i doświadczeni — jest Kochanek Wielkiej Niedźwiedzicy.

Żyjący z przemytnictwa, później z rozbójni — bohater tej opowieści ma swoje tęsknoty i ukochania. Kocha kobiety i przywiązuje się do nich, kocha broń, która jest najpewniejszą i najwierniejszą przyjaciółką, kocha wódkę, kocha przyjaciół, dla których gotów jest poświęcić wszystko, nawet życie — jednak nad wszystko kocha jedyne przewodniczki w czasie najtrudniejszych przepraw — gwiazdy. Siedem Gwiazd Wielkiej Niedźwiedzicy. Zostaje ich romantycznym kochankiem. Nadaje każdej z nich kobiece imiona. W nich szuka pocieszenia, gdy jest mu źle i tęskno. Z nimi się cieszy. Z nimi idzie na szaleńcze wyprawy.

Brutalny realizm miesza się w tej książce z sentymentalnym romantyzmem, pospolite przestępstwo, grabież, mordercza walka i chęć największych „zarobków“ sięgających dziesiątków tysięcy, idą w parze z bohaterstwem, poświęceniem, przyjaźnią, miłością pogardą dla pieniędzy, unikaniem rozlewu krwi, litością nad słabymi i chorymi.

Sergiusz Piasecki urodził się w 1901 r. jako syn urzędnika pocztowego. Skończył 7 klas gimnazjum

Bierze udział w walce przeciw bolszewikom. Idzie do szkoły podchorążych w Warszawie, kończy ją po wojnie służy w II oddziale. Po tem oddaje się przemytnictwu. Te lata — 1922 — 1924 — rata najwyższego „ruchu“ na granicy polsko-sowieckiej obejmuje jego opowieść. Za ograbienie i rozbicie partii przemytników odsiaduje pod śledztwem 21 miesięcy. Wypuszczony na wolność bez rozprawy znów udaje się na granicę. Ale tam coraz trudniej. Głodny i podniecony kokainą napada na kupców rebusy pieniądze. Skazany za to na śmierć, zostaje ulaskawiony — dzięki służbie w II oddziale — na 15 lat więzienia. Siedzi w nim od r. 1930. Nabawił się już gruźlicy. W więzieniu — w niemożliwych dla twórczości pisarskiej warunkach — od 14 października do 23 listopada 1935 r. napisał pierwszą swoją książkę. Mamy nadzieję — pierwszą z wielu.

Nie można podać jej treści. Należy ją przeczytać. Tyle w niej przegrod, przeżyć — tyle stopniowania najrozmaitszych uczuć, tak bogata kolekcja ludzi i spraw, przygody graniczne — zdawałoby się, zawsze takie same — są tak różnobarwne, że z każdym razem nowym ładunkiem emocji, że trudno je opowiedzieć. Linia życia nie da ci razu jego bogactwa.

Młody chłopak po zwolnieniu z wojska jest bez pracy. Kolega zabiera na pierwszą wyprawę przemytniczą. To go pociąga. Zostaje odważnym i przedsiębiorczym przemytnikiem. Łatwo „zarabia“ ogro-

me sumy. Żyje hucznie, z przyjaciółmi, ma kochanki po obu stronach granicy. Przejście przynosić towar, zaczyna przeprowadzać przez granicę ludzi. Potem, chcąc mieć się za krzywdę swoją i przyjaciół, zasada się wraz z dwoma innymi na wracających z zagranicy z grubymi pieniędzmi przemytników. Wreszcie kolegów wystrzelano, inni odeszli do pracy lub opuścili go. Zostaje sam. Naga da dalej. Ma niezliczone ilości pieniędzy. Ale nie cieszą go. Pędzi go jakaś tęsknota, jakaś nieuleczalna chandra. Zegna się z granicą i jej widmami.

Można rozmaicie oceniać etyczne walory tej książki, można całkowicie potępić postępowanie wszystkich jej postaci, można uważać kontrabandę i napady rabunkowe za wielkie zło — słowem, można i należy odnieść się do moralnej rezerwy do świata przestępczego, który przedstawił Piasecki — mimo to należy uznać wysokie walory literackie „Kochanka Wielkiej Niedźwiedzicy“, należy w tej prostej, surowej, a jednak porywającej opowieści powitać prawdziwe dzieło piękna, a w jej autorze uznać wielki, samorodny talent pisarski, gorącego i prawdziwego epika życia „zielonej granicy“ i jej ludzi.

Aby mógł swobodnie pracować i pisać, Sergiusz Piasecki powinien być zwolniony jak najprędzej z więzienia. Na to założył swoją książkę.

KAROL KURLUK.

Na lądzie i w powietrzu rozwija się atak wojsk rządowych

Na północnym froncie hiszpańskim milicjanci natarli na stanowiska powstańcze pod Pena Salceda. Milicjanci usiłowali zaskoczyć powstańców i pod osłoną mgły zbliżyli się do ich rowów strzeleckich.

Na froncie Santander pojawiło się znów lotnictwo rządowe, które prawie wcale nie brało udziału w walkach o Bilbao. Samoloty bombowe, eskortowane przez 6 samolotów myśliwskich usiłowali zbliżyć się do stanowisk powstańczych, lecz eskadra powstańcza zmusiła je do odwrotu.

Na froncie aragońskim przez całą niemal sobotę na wszystkich odcinkach wojska rządowe zdradzały ożywioną aktywność. M. in. dokonano gwałtownego natarcia na stanowiska powstańcze w odległości kilku kilometrów od Huesca. W natarciu wzięło udział około 10.000 ludzi, 20 czołgów, samochody pancerne i liczna artyleria. Natarcie było po-

przedzone przez intensywne przygotowanie artyleryjskie. Około godz. 8.30 rano 3 samochody pancerne oraz batalion milicji przy poparciu innych sił zmotoryzowanych natarli na róg Aragon.

W piątek po południu wojska rządowe natarli na stanowiska powstańców pod Sierra de Alcubierre, na wschód od Saragossy. Powstańcy dopuścili nacierającym do zasieków drutowych, po czym obrzucili ich granatami i zmusili do wycofania się.

W ciągu nocy z piątku na sobotę powstańcy rozwinęli na odcinku Villanueva del Perillo gwałtowne natarcie, które się zamieniło w ogień rządowych karabinów maszynowych. Przez całą sobotę przedpołudnie trwały na froncie madryckim ataki oddziałów powstańczych. Wszystkie te ataki zostały z wielkimi dla nich stratami odparte. Na zachód od Madrytu, na odcinkach

Las Rosas i Aravaca rządowe czołgi zdołały wdrzeć się do pozycji powstańczych. Silny również napór wywarły oddziały rządowe na nieprzyjacielskie okopy na odcinku Carabanchel, gdzie powstańcy zostali zmuszeni do ewakuowania kilku domów. Lotnictwo rządowe wykonało kilka lotów rozpoznawczych.

Samoloty powstańcze zrzuciły nocą z piątku na sobotę na okolicę Villa Franco del Castillo bomby zapalające. Z nastaniem

świt oddziały powstańcze zaatakowały pozycje rządowe, otaczając to miasto, usiłując wyprzeć z nich żołnierzy. Atak ten nie udał się zupełnie. Wojska rządowe stawiały zdecydowany opór, nie oddając przeciwnikowi ani jednej pozycji.

W sobotę po południu lotnicy powstańcy dokonali nalotu na centrum stolicy, lecz wkrótce zbiegli na skutek ostrzelania ich z dział przeciwlotniczych.

U progu wojny na Dalekim Wschodzie

Z powodu wkroczenia wojsk chińskich do Pao Ting, zastępcy japońskiego attaché wojskowego odwiedził chińskiego min. wojny, gen. Hoing Czina, wobec którego złożył protest przeciw wejściu armii chińskiej do prow. Hopei, wbrew zobowiązaniom zawartym w układzie z 9 lipca 1935 r.

Należy przypomnieć, że Rząd japoński nie uznał wymienionego wyżej układu, którego postanowienia dotyczyły m. in. wycofania wojsk chińskich z północnych prowincji.

Straty japońskie od chwili wybuchu incydentu w Chinach północnych wynoszą ogółem 57 zabitych i rannych. Zabitych jest 5 podoficerów i 12 szeregowców, rannych 7 oficerów, 5 podoficerów, 28 szeregowców.

Ag. Domei donosi z Nankinu i Szanghaju, że odbywają się gorące prace przygotowania do wojny z Japonią.

Z Nankinu donoszą, że marsz. Czang-Kai-Szek objął ma z chwilą wybuchu wojny naczelne dowództwo wszystkich chińskich sił zbrojnych na lądzie, morzu i w powietrzu.

Japończycy otaczają Pekin

Ze źródeł chińskich donoszą o pojawieniu się wojsk japońskich w różnych miejscowościach na północ od Pekinu, co nasuwa obawę, że japończycy chcą otoczyć miasto i generalną kwatery 29 armii.

Znaczne siły japońskie, materiał wojenny i samoloty zostały skoncentrowane w okolicy Tung-Ku, stolicy wschodniej Hopei. Wojska japońskie okopały się również i prowizorycznie ufortyfikowały w okolicy miejscowości Feng-Tai.

W Pekinie panuje spokój, lecz zagraniczni obserwatorzy sądzą, że układy w Tien-Tsinie wejdą w krytyczną fazę w niedzielę lub poniedziałek. Ogólnie sądzą, że jakkolwiek japończycy dalecy są od zamiaru zaogniania konfliktu, to jednak minimalnym ich żądaniem będzie roztoczenie ścisłej kontroli nad Tien-Tsinem, Pekinem, Feng-Kaj i okolicami.

Ze źródeł japońskich donoszą,

Posiedzenie Sejmu we wtorek

W związku z rozporządzeniem P. Prezydenta K. P. o otwarciu nadzwyczajnej sesji sejmiku i senatu marsz. Car wyznaczył pierwsze posiedzenie sejmiku na wtorek o godz. 16. ej.

Dymisja Hodży który znów tworzy Rząd

Prezydent Republiki Czechosłowackiej przyjął w sobotę o godz. 18 — po całodziennych rozmowach z reprezentantami rządu i kół politycznych — premiera Hodżę i zawiadomił go, że przyjmuje dymisję Rządu przy równo-

czesnym powierzeniu premierowi Hodży misji utworzenia nowego gabinetu. Prezydent Republiki wyraził życzenie, aby aż do czasu zakończenia się kryzysu rządowego, dotychczasowy gabinet załatwiał sprawy państwowe.

Woda płynie ulicami Nawałnice w Niemczech

Nad Stuttgartem i okolicą przebiega gwałtowna nawałnica. Główne ulice miasta zamieniły się w rwące potoki, a niższe położone place wyglądały jak jeziora. Liczne piwnice zostały zalane.

Również nad jeziorem bodeńskim szalała burza, przewyższająca swą gwałtownością wszystkie ja-

kie wydarzyły się w ciągu ostatnich dziesiątków lat. Na pół godziny przed wybuchem burzy stały obserwacyjne działy uprzedzić znajdujące się na jeziorze statki, które przedsięwzięły odpowiednie środki ostrożności. Fale jeziora zalały molo portowe we Friedrichshaven.

„Zdobyty” mandat Brunatny teror w Gdańsku

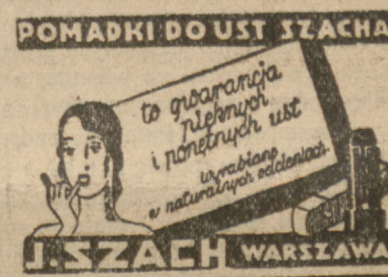
W Gdańsku policja polityczna aresztowała w czwartek socjalistycznego posła do Volkstagu

Maua oraz jego żonę. Przeciwnik Mauowi wdrożone zostało postępowanie sądowe w związku z rzekomym kontynuowaniem działalności zakazanej Partii Socjalistycznej.

Posel Mau zgłosił rezygnację z mandatu do Volkstagu i bezpośrednio po tym został wraz z żoną z wolniony z aresztu. Wdrożone postępowanie sądowe zostało umorzone. (PAT).

Zebranie szewców

W poniedziałek, dn. 19 lipca odbędzie się zebranie szewców w lokalu Związku przy ul. Targowej 32, godz. 7 wiecz.

Trzęsienie ziemi w Neapolu

Według niepotwierdzonych wiadomości skutkiem trzęsienia ziemi runęło w Neapolu wiele domów. Zniszczeniu uległa też t. zw. Torre Maggiore.

Wiadomości sportowe

Piłka nożna

OBOZY TRENINGOWE DLA PIŁKARZY

Zarząd PZPN postanowił urządzić w Warszawie w dniu 10 — 20 sierpnia, treningowy obóz piłkarski. Do obozu tego wyznaczyl p. Kaluza, a także następujących graczy: z Cracovii Pawłowski, Lasota, Góra, Zizka, Korbas, z Warszawianki Rudnicki, Martyna, z Polonii Szczepaniak, Nyz, z Ruchu Gmza, Wodarz, z Warty Twórz, Gencera, Danielak, Szerfke, Szwarc, z AKS Białostocki, Piątek, Postal, z Dębu Dytko, z Na przodu Piec I, Piec II, z Pogoni Wawiech, Matys, ze Śląska Cebula, God, z Wisły Artur.

LWÓW — BUKARESZT W PILCE NOŻNEJ

Lwowski okręgowy związek piłki nożnej prowadzi obecnie pertraktacje z rumuńskim związkiem piłkarskim w sprawie urzędzenia we Lwowie podczas Targów Wschodnich między miastowym meczu międzynarodowego Lwów — Bukareszt. Mecz ten odbyłby się w terminie 12 września, a zatem w tym samym dniu, w którym reprezentacja Polski walczyłby w dwóch frontach, przeciwko Dani i Bułgarii.

Tenis

TARŁOWSKI I BRATEK ZAWIESZENI

Wiceprezes i kapitan sportowy PZLT, radca Al. Olchowicz postanowił zawiesić w prawach członkowskich i czynnych zawodników mistrza Polsk, w tenisie Kazimierza Tarłowskiego i jego partnera Bratka za wysoce niesportowe i konpromitujące sport polski, zachowanie się w czasie turnieju w Czerniowcach. Jak wiadomo, w turnieju tym, obaj wymienieni tenisiści ponieśli porażki z mało znanymi graczami rumuńskimi, obecnie zaś nadeszły ze źródła oficjalnej wiadomości o ich nieodpowiednim zachowaniu się, które też znalazło echo w prasie rumuńskiej.

Wobec zawieszenia Tarłowskiego i Bratka, skład naszej reprezentacji na mecz z Włochami (23 — 25 b. m.) uległ zmianie. W singlach grać będą Hebda, Tłoczyński, Spychala i Witmann, w deblu para Tłoczyński i Hebda i para Spychala — Warmiński.

WIEK CZOŁOWYCH TENNISISTÓW ŚWIATA

Wiek kilkunastu najsłynniejszych tenisistów świata wygląda następująco: Tilden 44 lata, Borotra 40, Cochet 36, Hughes 35, de Stefani 33, Austin 31, Menzel 30, Crawford 29, Perry 28, Cramm 28, Hecht 27, Vi-

Boks

SĄD ANGIELSKI ODRZUCIŁ SKARGĘ SCHMELINGA

Jak wiadomo, po odmowie Farrar rozegrania meczu ze Schmellingiem, Niemiec zwrócił się do sądu angielskiego z żądaniem zakazu wyjazdu Anglika do Ameryki ze względu na kontrakt zawarty ze Schmellingiem. Równocześnie Schmelling domagał się dotrzymania kontraktu. Sąd ze względów formalnych skargę Schmelinga odrzucił. Farrar za tym będzie mógł w drodze 14 lipca wyjechać do Ameryki i stoczyć tam walkę o mistrzostwo świata z Louisem.

Schmelling oczywiście nie zrezygnuje z dalszego dochodzenia swych praw na drodze sądowej.

CZY LOUIS BĘDZIE WALCZYŁ ZE SCHMELINGIEM?

Bokserka komisja Stanu Nowojorskiego uznała, że Louis musi stoczyć walkę o mistrzostwo świata z Niemcem Schmellingiem. W razie, gdyby Louis uchylił się od tej walki, komisja uzna tytuł mistrza świata za walczy i rozpisze nowe zawody o ten tytuł.

Kolarstwo

PIERWSZY UKRAIŃSKI ZWIAZK KOLARSKI W PKZ

Do Polskiego Związku Kolarskiego zgłosiła się i została przyjęta w poczet członków sekcja kolarska „Ukraina” ze Lwowa. Jest to pierwszy klub ukraiński należący do polskiego Związku Kolarskiego.

Pływanie

CRACOVIA MISTRZEM PŁYWACKIM KRAKOWA

W Krakowie zakończyły się pływackie mistrzostwa okręgu. W ogólnej punktacji pierwszą miejsce zajęła Cracovia 662 pkt. przed Wisłą 490 pkt., Beskidem 226 pkt. i Makabi 87 pkt.

Dzisiejsze imprezy sportowe

Na boisku KPW o 16. ej mecz lekkoatletyczny Warszawa — KPW Orzeł. Na tym meczu wystąpi Kusiński w wieku na 3.000 metr. W Wiedniu — mecz piłkarski Huragan — AZS. W Grodzisku — mecz piłkarski pomiędzy marynarką wojenną a miejscową Pogonią.

Olbrzymi wybuch Sabotaż czy przypadek

W sobotę w godzinach popołudniowych nastąpiła w miejscowości Sin-Teng-Ka w Chinach wielka eksplozja w fabryce amunicji. Zabudowania fabryczne oraz około 100 sąsiadujących z nimi budynków uległo zniszczeniu.

Przyczyny eksplozji są dotychczas nieznane. Kierownik fabryki został aresztowany, ponieważ zachodzi podejrzenie sabotażu.

RADIO WARSZAWSKIE

PONIEDZIAŁEK, 19 lipca. 6.15 Pieśń. 6.18 Gimnastyka. 6.35 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.10 Muzyka (płyty). 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Dziennik połud. 12.15 Przetwory owocowe i warzywne — pogadanka dla gospodyń. 12.25 Chór Eryana śpiewa (płyty). 12.40 Od warsztatu do warsztatu. 12.45 Wied. gos. 16.00 Antos chce być technikiem: Użytki z nieużytków — dialog dla starszych dzieci. 16.15 Trio salonowe (skrzypce, wiolonczela, fortepian). 16.45 Cagliostro — felieton. 17.00 Muzyka taneczna. 17.50 Banany — pogadanka. 18.00 Program na jutro. 18.05 Piosenki (płyty). 18.50 Pog. aktualna. 19.00 Aud. żołnierska. 19.40 Główna przeszkoda w rozwoju sportu polskiego — pogadanka. 19.50 Wied. sportowe. 20.00 Lekki koncert. 20.45 Dzień, wieczorny. 20.55 Pogad. aktualna. 21.00 Cytanina grają — koncert w wyk. oryginalnej kapeli cygańskiej Sergiusza Kwieka. 21.45 W starym domu — recytacja. 22.00 Recital fortepianowy. 22.35 Fragmenty operowe (płyty). 22.50 Ostatnie wiadomości. Przegląd prasy i komunikat meteorologiczny. Poniedziałek — Warszawa II. 18.00 Muzyka na temat i do słów poezji Goethego (płyty). 14.00 Pare informacji i program na jutro. 14.05 Koncert rozrywkowy (płyty). 15.00 Pogadanka aktualna. 15.10 Życie kul-

turalne stolicy. 15.15 Koncert soliści. 22.00 Wied. sportowe. 22.05 Muzyka lekka (płyty). 23.00 Regionalizm żeromskiego — szkic literacki. 23.15 Muzyka taneczna (płyty).

Papież pochwała wroga hitleryzmu

Papież przyjął w sobotę na audyencji pielgrzymów amerykańskich z Chicago, podczas której wygłosił przemówienie, które zakończył słowami: „Was którzy

macie tak wspaniałomyślnego i odważnego arcybiskupa, broniącego praw boskich i kościelnych, czynię posłannikami mego pozdrowienia dla waszych współrodaków”.

Przemówienie Ojca św. wywarło wrażenie wśród korpusu dyplomatycznego przy Watykanie, gdyż odnosi się do arcybiskupa Chicago, Mundeleina, którego znane przemówienie krytykujące ostateczną politykę religijną hitleryzmu wywołało swego czasu energiczne protesty Rzeszy i bezskuteczną interwencję w Watykanie. Obecnie papież wyraźnie pochwalił działalność amerykańskiego kardynała. (PAT)

ROWERY

wyścigowe, balonowe, turystyczne, damskie i dziecięce. Radio wiedeńskie Kapsh i Echo — również gramofony od 54 zł.

Warszawa, 25 „Rekord”

Świętokrzyska 25 „Rekord”

Kronika krakowska

Dyżury lekarzy

Dnia 19 lipca — noc: Dym Osi — św. Gertrudy 18, tel. 105-58. Desser Abraham — Dietla 44, tel. 159-51. Dornfeld Henryk — Grodzka 50, tel. 164-88. Fischhab Izidor — Sebastiana 33, tel. 109-50.

Radio krakowskie

PONIEDZIAŁEK, 19 lipca. 12.15 Kilka informacji. 12.25 Z twórczości W. A. Mozarta (płyty). 13.55 Koncert muzyki lekkiej z udziałem I. Argenty (płyty). 13.05 Krakowski dziennik sportowy. 15.10 Pogadanka: Życie w amerykańskich szkołach. 15.25 Najpopularniejsze melodie w wyk. A. Pertile (płyty). 15.40 Lokalne wiadomości gospod. 13.00 Trochę muzyki (płyty). 18.10 Odczytanie programu na dzień następny. 18.15 Muzyka węgierska (płyty). 18.45 Lokalne wiadomości sportowe. 22.35 Muzyka taneczna (płyty). 23.00 Z Warszawy II: „Regionalizm żeromskiego” — szkic literacki. 23.15 Z Warszawy II: Muzyka taneczna (płyty).

WTOREK, 20 lipca. 12.15 Kilka informacji. 13.55 Koncert popularny (płyty). 15.05 Ozy wiece, ze... 15.25 Trochę muzyki operowej — płyty. 15.40 Lokalne wiadomości gospodarcze (Izba rzemieślnicza. 18.10 Program na dzień na-

stępny. 18.15 Koncert rozrywkowy z udziałem Amelity Galli-Curci (płyty). 18.45 Lokalne wiad. sport. 23.00 Felieton Wincentego Rapackiego p. t.: „Czasy szkolne” (z Warszawy II). 23.15 Muzyka taneczna z dancingu „Cafe-Club”. Grao rkiestra Katuszka i Karasińskiego (z Warszawy).

Repertuar

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO. Poniedziałek: „Jaskółka z wleży Mariackiej”.

Co grają w kinoteatrach

ADRIA: „Ostatni poganin” i „Noc przed bitwą”. ATLANTIC: „Magnolia” (Irena Dunne) i „Prawo do zjeżdżania” (Janet Gaynor). BAGATELA: „Armia Ewy” i „Wiedza zależe”. DOM ŻOŁNIERZA: „Czarne róże” (Lillian Harvey). PROMIEN: „Pokusa” (Marlena Dietrich) i „N. York — San Francisco”. STELLA: „Potępieniec” (Mac Langlen) i „Przygoda pechowca” (Savo). SWIT: Nieczynne do dnia 13 sierpnia 1937. UCIECHA: „Daniel Boone” i „Mój pan mąż”. WANDA: „Bez ciadków” (William Powell). KINO DOMU ŻOŁNIERZA: „Dzielnym kocha inaczej”.

Kronika Poznańsko-Pomorska

Radio-Poznań

PONIEDZIAŁEK, 19 lipca

12.55 Muzyka dla wsi. Płyty. 12.25 Piosenki w wykonaniu Tino Rossi. Płyty. 13.00 Życie kulturalne i społeczne. 13.05 Koncert żywych (płyty). 14.05 Przegląd giełdowy. 14.15 Koncert żywych (d. c.). 18.00 Skrzynka ogólna. 18.10 Muzyka (płyty). 18.30 Moniuszko: Uwertury do op. „Flis” (orkiestra Filharmon. Warszawskiej — płyty. 18.40 Program na jutro. 18.45 Wiadomości sportowe lokalne. 22.35 Cytra i gitara — płyty. 23.00 Muzyka taneczna — płyty.

WTOREK, 20 lipca

12.15 W pełnym sezonie żniw — pogadanka rolnicza. 13.00 Życie kulturalne i społeczne. 13.05 Muzyka Jana Straussa (płyty). 14.05 Przegląd giełdowy. 14.14 Lekkie utwory skrzypcowe — płyty. 18.10 Georges Boulanger jako kompozytor i wykonawca. Płyty. 23.00 Muzyka taneczna. Płyty.

KINA

APOLLO: „Dziewczę z Prateru”. CORSO: „Ucieczka”. GLORIA: „Noc w operze”. GWIAZDA: „Pałac we Flandrii”. METROPOLIA: „Tydzień przed ślubem”.

OSWIATOWE T. C. L.: „Baron cygański”.

RENAISSANCE: „Wódz czerwono-skórych”.

SLONCE: „Ciotka Karola”.

SWIT: „Człowiek, który widział prawdę”.

TECZA — ŁAZARZ: „Upiór”.

TECZA — WILDA: „Ostatni poganin”.

WILSON: „Złoto”.

Radio-Toruń

PONIEDZIAŁEK, 19 lipca

12.15 Przetwory owocowe i warzywne — pogadanka. 12.25 Na ksyofonie — płyty. 13.00 Wesoła zabawa — płyty. 14.00 Na tematy orientalne — płyty. 15.40 Wied. z Pomorza. 18.00 Pogadanka aktualna. 18.10 Soliści — płyty. 18.40 Program na jutro. 18.45 Wiadomości sportowe z Pomorza. 22.35 Pablo Casals — płyty. 23.00 Tańczmy — płyty.

WTOREK, 20 lipca

12.15 Zieleni i kwiaty w otoczeniu człowieka — pogadanka rolnicza. 13.00 Tenże w różnych środowiskach — płyty. 15.00 Muzyka popularna — płyty. 15.40 Wiadomości z Pomorza. 18.10 Skrzynka techniczna — w op. senki w różnych językach — płyty. 18.40 Program na jutro. 18.45 Wiadomości sportowe z Pomorza. 23.00 Tańce i piosenki — płyty.

SZTAFETA ROBOTNICZA

Zajmijmy się grami sportowymi

Zbyt mało uwagi zwracamy u nas na najdostępniejszy dla wszystkich, kobiet i mężczyzn, młodszych i starszych, sport, jakim są gry sportowe.

Zaczynamy zwykle budować klub od piłki nożnej. A przecież ekwipunek drużyny piłkarskiej kosztuje sporo. Zdobywanie własnego boiska piłkarskiego w Polsce jest prawie niemożliwe. Opiaty za treningi i mecze rujną słabsze kluby. Byliśmy świadkami nie dopuszczenia na boisko miejskie klubu robotniczego przez miesiąc, z powodów konkurencyjnych, przez ten czas drużyna robotnicza straciła formę i mistrzostwo okręgu na korzyść drużyny kierownika boiska.

Inaczej jest z grami sportowymi. W siatkówkę można zacząć trenować mając piłkę, siatkę własnej roboty i niewielki plac do rozporządzenia. Koszykówka wymaga już trochę więcej, ale koszty można przecież zmniejszyć „sposobem gospodarczym”.

Dla każdego jest zrozumiałe, że stworzenie sieci, nawet małych, placów sportowych, da mocne podstawy sportowi robotniczemu. Klub posiadający boisko ma zapewniony byt — może prowadzić samodzielną działalność.

Testament tow. Michałowicza — podwoił szeregi sportu robotniczego — może być zrealizowany tylko przy masowym powstawaniu nowych klubów, bo istniejące kluby nie mają wielkich możliwości powiększania swych szeregów.

Chcemy pomóc radą entuzjastom podejmującym się trudnej pracy tworzenia nowych klubów. Widzieliśmy dużo nieudanych prób, rzucano się od razu na większe, na piłkę nożną i zniechęcano zbyt dużymi trudnościami. Pionierzy sportu robotniczego powinni mieć na uwadze to, że najważniejszą rzeczą jest udanie się próby i dlatego powinni zaczynać od rzeczy możliwych... pewnych.

A więc frontem do gier sportowych i do budowy małych boisk robotniczych.

Nasi przeciwnicy francuscy

Niedługo wyjeżdżamy do Francji. Obok pewnych startów naszych lekkoatletów i piłkarzy w Lens i Lille z emigracją polską, jest możliwość rozegrania meczu z robotniczą reprezentacją Francji, w Paryżu.

Dla poznania naszych możliwości podajemy wyniki lekkoatletycznych mistrzostw Francji robotniczych, które odbyły się w ubiegłym tygodniu w Dijon. Postęp techniczny w porównaniu z zeszłym rokiem jest niewątpliwy. Zresztą francuski sport robotniczy posiada olbrzymią organizację FSGT, liczącą 120.000 członków. Sport robotniczy jest również oczkiem w głowie Rządu Frontu Ludowego.

Wyniki mistrzostw są następujące:

KOBIETY

80 m. 1) Nogret 10,6.
4 x 80 m. 1) Sory 44,2.
Wdali 1) Mathiotte 4,89.
Wzwyż 1) Mathiotte 1,40.
Dysk 1) Mathiotte 23,48
Kula 1) Dumont 8,87.

MĘŻCZYŹNI

100 m. 1) Blanc 11,2, 2) Bouillet.
Rekordzista robotniczy świata Bouillet (10,4) nie jest w formie i przegrał niespodziewanie z Blanc'em.
200 m. 1) Adam 22,6, 2) Jeansons.
400 m. 1) Jaquet 50,8, 2) Le Guyader.
800 m. 1) Le Guyader 1,59, 2) Rebigon, 3) Lemoine.
1500 m. 1) Medieux 4,10, 2) Duru, 3) Delavalle.
5000 m. 1) Dusquesne 16,05, 2) Cobo.
10.000 m. 1) Blanc 33,28, 2) (nowy rekord Francji).
4 x 100 1) Levallois 45,6, 2) Toulon.
4 x 400 1) Montreuil 3,34, 2) znakiem ten wynik jest nowym rekordem Francji robotniczej.
110 płotki 1) Asselin 16,6, 2) Legallec, 3) Krycki.
Wzwyż 1) Zydzorczyk 1,71, 2) Bono.
Wdali 1) Legallec 6,46, 2) Desir, 3) Rosinthe.

Trójskok 1) Le Guennee 12,61, 2) Karsika.

Kula 1) Legros 11,03, 2) Maurd. Oszczep 1) Canaldo 52,64, 2) Daubigny.

Rzucił się w oczy znacznie wyższy poziom w biegach, niż w konkurencjach technicznych.

Na tym tle zawodnicy nasi mają pewne szanse... o ile będą w najlepszej formie.

Na 100 m Turowski, który ma wielkie możliwości może odegrać pewną rolę.

W biegach średnich Mulak mógłby nawet wygrać, gdyby wrócił do swej formy z przed dwu lat. Mistrz Francji Le Guyader posiada rekord robotniczy 1,58,1, Polak na tym samym dystansie miał 1,58,4, teoretyczne szanse są równe.

Na 1500 m podobna sytuacja. Medieux miał 4,10,8, rekord Mulaka wynosi 4,10,7. W tym roku Mulak na dystansach klasycznych nie miał epizydu. Wzwyż 1) Mathiotte 1,40. W tym sezonie wskazuje, że powrót do formy jest możliwy.

Lisowski na 5 km jest zupełnie równorzędny przeciwnikom, będzie jednak musiał walczyć z koalicją francuską.

W konkurencjach technicznych po-

zycja Polaków jest o wiele pewniejsza. Alluchna góruje znacznie w rzutach nad Francuzami, nie wiele mu ustępuje Kajewski.

W skokach Waryszewski ustępuje Francuzom w skoku wzwyż, jest na jednym poziomie w skoku w dal, góruje natomiast w trójskoku.

Wśród kobiet, o ile wyjadą Wędrowna będzie nie zagrożona w biegach, rzutach i naturalnie w skoku w dal. Wskoku wszyscy groźna może być francuska „kobieta — team” Mathiotte.

Forma Polaków może być mocno zmieniona przez podróż i dlatego rozważania te są często teoretyczne.

Gwiazda — Orkan 32:27

W meczu lekkoatletycznym rozegranym w sobotę zwycięstwo odniosła Gwiazda. Wyniki zawodów są następujące:

100 mtr. 1) Ostaszewski (G), 11,6; 2) Grabski (G) 11,8, 3) Dobrowolski 12,800 mtr.: 1) Górski (O) 2,13,8; 2) Próźański (G) 2,14,2, 3) Strumpf (G) 2,15. — 3 km.: 1) Prechter (G) 10,27, 2) Mazurek (O) 10,30, 3) Prasek. Kula: 1) Borut (O) 9,53, 2) Dobrowolski (G) 9,42. Wdali: 1)

W niedzielę na szosie brzeskiej odbył się bieg kolarski na dystans 100 km. o mistrzostwo RKS Skry. Na starcie w lesie wawerskim stanęło 10 kolarzy. Przez cały czas biegu padał deszcz, który obniżył znacznie wyniki.

Od razu ze startu odrywa się trójka kolarzy Viweger, Zadowny i Zieliński, która w Koniku ma 2 km przewagi nad pozostałymi zawodnikami. Tempo szybkie, zawodnicy często zmieniają prowadzenie. Po 30 km. Zieliński opada z sił i pozostaje.

Zadowny i Viweger utrzymują

nał tempo. Czas na półmetku 1 godz. 25 zapowiada dobry wynik. Na przejeździe w Dębach Wielkich, Zadowny centruje koło i po kilku - kilometrowych wysiłkach rezygnuje z biegu. Viweger jedzie dalej samotnie i wpada w dobrym czasie 2 godz. 57 min. na metę w Wawrze.

W parę minut później, tocząc za żartą walkę przyjeżdżają dwaj młodzi zawodnicy Manowski II i Krzewniak, ten ostatni wygrywa nieznacznie.

- 1) Viweger 2 godz. 57 min.
- 2) Krzewniak 3 godz. 01.
- 3) Manowski II 3 godz. 01,2
- 4) Zieliński 3 godz. 06.

TUR. WISŁA — SKRA FAL 3:1 (1:1)

Mecz jakich nie powinien być na boiskach robotniczych. W wyniku brutalnej gry zniesiono 3 graczy falińskich, Sędzia za faule usunął jednego gracza TUR. W przerwie publiczność dopuściła się do rękoczynów w stosunku do sędziego. Piętnujemy to jaknajbardziej.

Bramki dla TUR-a strzelili: Sadowski, Wosiewicz, Domagalski, dla Skry Melman, Sędziował p. Gingold. Więcej z gry miała Skra.

Piłka nożna w całym kraju

Ruch zdobywa punkt

W ROZGRYWKACH O WEJŚCIE DO LIGI.

Brześć. — Zawody o wejście do Ligi między brzeskim R. K. S. Ruchem i W. K. S. Grodno przyniósł wynik remisowy, który odpowiada przebiegowi spotkania.

Przez cały czas spotkania padał deszcz. Na ciężkim terenie zawodnicy rychło się wypompowali i szybka początkowa gra, po przerwie straciła znacznie na elementach widowiskowych.

Przed przerwą przeważały szybsze goście. Gracze Ruchu przeciwstawiają lepszym nieco grodnianom ambicję, o-

fiarność i... doskonałego bramkarza Skulskiego.

Bramki zdobyli: dla R.K.S. Ruchu — Licewicz i Domagała, dla W.K.S. Grodno — Łopaczek i Adamczak II. Sędziował p. Ziolo z Brześcia. Widzów z powodu deszczu mało.

SUKCES LECHII TOMASZOWSKIEJ

Ligowa drużyna ŁKS rozegrała w Tomaszowie mecz z miejscowym RKS Lechią, z trudnym wywalczając wynik nierozstrzygnięty 2:2 (1:2).

W pierwszej połowie drużyna robotnicza przeważa i prowadzi 2:1. Po przerwie ŁKS z trudnym wyrównuje.

Awans Lechii do kl. A, sądząc z formy wykonanej na meczu z tak mocnym

przeciwnikiem, jest prawie pewny.

SĘDZIA KRZYWDZI DRUŻYNĘ ROBOTNICZĄ.

RKS. Naprzód — Piłca 2:2 (2:0).

Mecz o mistrzostwo kl. B, podokręgu radomskiego zakończył się niezasadnym remisem. Drużyna robotnicza przeważała cały czas i prowadziła już 2:0. Stronniczo sędziujący p. Matkoś dyktuje pod koniec meczu karne przeciw Naprzodowi i usuwa najlepszego gracza RKS-u Pietrzykowskiego I, pomagając w ten sposób do uzyskania remisu przez Piłkę.

Jutrnia — Nardya 6:0. Wysokie zwycięstwo Jutrni w mistrzostwach kl. B Radomia.

NA ŚLĄSKU...

MECZE TOWARZYSKIE.

TUR Szopienice — TS Sosnowiec 1:1.

TS Sosnowiec bawił w Szopienicach, gdzie rozegrał towarzyski mecz z miejscowym TUR-em, mistrzem śląskiej grupy robotniczej. Po ciekawym przebiegu gry mecz zakończył się wynikiem remisowym. Bramki dla Sosnowca strzelili: Świąta, a dla TUR-a Kronta.

W przedmeczowym rezerw, Sosnowiec II pokonał nieznacznie TUR II w stosunku 4:3.

„TRUP“ GĘSTO PADA NA BOISKU.

RKS. Znicz — Pogoń (Grodzisk) 3:3.

Na boisku Znicza w Pruszkowie odbył się mecz towarzyski. Tym bardziej dziwną wydaje się brutalna gra drużyny z Grodziska, dzięki czemu z boiska zostali zniesieni Zych i Gudał. Znicz wystąpił w rezerwowym składzie bez Kurzeli i Raczynskiego. Mało energiczny sędzia ponosi dużą odpowiedzialność za brutalną grę. W przedmeczowym rezerw drużyn wynik był remisowy 6:6.

Znicz reprezentowali juniorzy, wśród których wyróżnili się ładnie grający Romanowski, Ładno i Popławski.

GWIAZDA POWTÓRNIĘ WYGRYWA Z OKS-EM.

Gwiazda — OKS. 2:0 (1:0). Rewanżowy mecz towarzyski rozegrany w O-

twocku, OKS wypadł o klasę lepiej niż w meczu sobotnim. Bohaterem meczu był bramkarz gospodarzy Golasowski. Obie bramki strzelił Arbetman. Widzów 700.

MISTRZOSTWA KL. B. RPA.

Hapoel — Czerwoni (Legionowo) 2:1 (1:1). Mistrzostwo kl. B. RPA. Mecz o słabym poziomie, po przerwie Czerwoni grali ostro i jeden z ich graczy Świątek został usunięty z boiska. Sędziował p. Rozenberg.

FINALOWY MECZ NAJMŁODSZYCH.

R. K. S. Skra — Polonia 3:2. Sk. wystąpiła w składzie: Sobol III, Zembruski, Chłopecki, Waintal, Konkowski, Więch, Herman, Celejewski, Świcz, Zychyński, Przepiórka.

Polonia w składzie: Kruszyński, Onosko, Pruski, Kaźmierowski, Różycki, Paździk, Woźniak, Matusk, Romanowski, Gosk, Brach.

Gra do przerwy obu zespołów była równa. Drużyny nie wyszukały wielu sytuacji podbramkowych. Dopiero w ostatniej minucie pierwszą bramkę dla Polonii zdobywa Gosk z wolnego.

W drugiej połowie drużyna robotnicza przechodzi do ataku i zdobywa trzy kolejne bramki. I już w piątej minucie z podania Hermana, ostrym strzałem zdobywa Celejewski wyrównanie. W kilka minut potem trójką ataku: Więch, Celejewski i Świcz zdobywają drugą bramkę dla Skry. Trzecią z przeboju strzela nieuchronnie Świcz. W ostatnich minutach na skutek nieuwagi obrońców Polonia uzyskuje drugi punkt z rogu, ustalając w ten sposób wynik meczu.

Na wyróżnienie z Polonii zasługuje obrona: Onosko i Pruski oraz prawy pomocnik, Kaźmierowski.

Z zespołu juniorów Skry: Sobol III, Celejewski — zdobywa 2 bramki, Waintal na pomocy i lewoskrzydłowy Herman.

Sędziował dobrze p. Szóstakiewicz

Lwów pracuje intensywnie

ZZK zwycięzca czwórmeczu

W dniach 26 i 27 czerwca rozegrany został czwórmecz klubów A kl., w którym Z. Z. K. po pięknych zwycięstwach nad T. S. L.-em 2:0 i Rekordem 4:1 zdobył pierwsze miejsce. Kolejarze wykazali dużą znajomość sztuki piłkar-

skiego i wiele ambicji. Najlepszą częścią drużyny był atak: Czyżyk, Śliwiński, Melnyk. Bramkarz był dla siebie klasą, reszta zespołu wywiązała się ze swego zadania ku zadowoleniu zebranej publiczności.

na boisku RSKO na Bogdanówce przedostatni mecz o mistrzostwo Ligi Okręg., przegrywając 0:1. Od czasu, gdy w zawodach nie bierze udziału kontuzjowany bramkarz Zub, daje się zauważyć w drużynie jakaś depresja. Każdy prawie mecz jest przegrany, zdawałoby się, że to nie są ci sami zawodnicy. A przecież jeszcze w pierwszej kolejce RKS był wielką wadzą dla swoich przeciwników w Lidze.

RKS — POLONIA PRZEMYSŁ 1:3. Dnia 29 czerwca RKS bawił w Przemyśle, gdzie rozegrał ostatni mecz wiosennego sezonu przegrywając znowu 1:3. Z meczem tym skończyło się odwalanie pańszczyzny i potrzeba zrobić rachunek, który zdaje się tym razem nie wypadnie dobrze dla drużyny. Po pierwsze, że grozi spadek do A kl., bo o ile Pogoni nie odbiorą punkty za niegłoszonego Koszalińskiego, to RKS przy swoich 14 punktach zdobytych jest przegrany razem z drugim Sokółem do kl. A. Dają się słyszeć głosy, że gdy spadną do kl. A, pierwszy skład zawodników kończy swą karierę piłkarską, a są tam zawodnicy, którzy grają po kilkanaście lat. Uważam, że tylko trochę w ten sposób stawiają kwestię, robotnik powinien być twardym i nie dać się złamać chwilowym niepowodzeniom. Przy dobrych chęciach zawodników wszystko da się naprawić, ale tego potrzeba chcieć i mieć silną wolę.

Z. Z. K.

Jak było do przewidzenia, drużyna kolejarzy po zbagatelizowaniu sobie meczu z Rekordem, z którym przegrali 2:1, nie wywindykowała się już na I miejsce w tabeli kl. A. Nie pomogła piękna wygrana z Białym Orłem 3:0. Kolejarze musieli ustąpić zaszczycu, nie lepszym od siebie B. Orłowi, który ma 1 p. więcej i zadowolić się wice-mistrzostwem. Niech to będzie dla wszystkich klubów nauką na przyszłość, że przeciwnika nie wolno sobie bagatelizować, gdy ma się aspirację zdobycia mistrzostwa i przejścia do klasy wyższej. Na wyróżnienie zasługują: Wity, Mechanizym, Melnyk, Śliwiński, Czyżyk.

GŁÓWNY WYDZIAŁ TECHNICZNY Z. R. S. S.

Główny Wydział Techniczny Zw. Rob. Stow. Sport. komunikuje, że w dniu 19-go września r. b. w Warszawie odbędzie się Ogólnokrajowy zlot Młodzieży Robotniczej.

W ramach Zlotu odbędą się zawody i pokazy sportowe, szczegóły których i program podamy do wiadomości w następnych komunikatach.

Podając powyższe do wiadomości Główny Wydz. Techniczny zabrania klubom należącym do Zw. Rob. Stow. Sport. organizowania w dniu 19 września r. b. jakichkolwiek innych imprez.

Kluby robotnicze należące do państwowych Związków Sportowych winny natychmiast zwrócić się pisemnie o zarezerowanie powyższego terminu

GŁÓWNY WYDZIAŁ TECHNICZNY Z. R. S. S.